

Koskelaiset

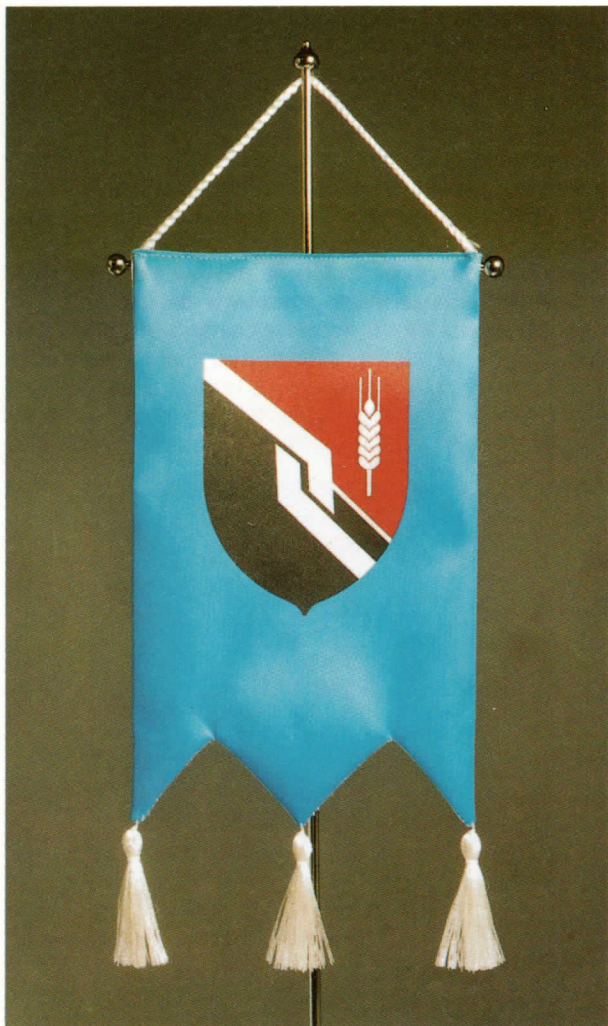
SUKUSEURAN
TIEDOTUSLEHTI

1.10.1993

N:o 6

Koskelaiset juurillaan Koskelassa Sukuviirin juhlava käyttöön otto

Syyskesän sateiset säät olivat tauonneet heinäkuun 27. päivän ajaksi kuin juhlistaakseen nekin Koskelaisten sukuseuran merkkitapahtumaa suvun syntysijoilla Vahvialan Koskelassa. Siellä kosken partaalla vietettiin juhlava hetki yli kuudenkymmenen retkeläisen todistaessa Koskelaisten sukuviirin käyttöönottoa.

Taivaansiniseen taustaan puna-mustalla pohjalla oleva hopeinen palkki hakoineen kuvaa luoteesta kaakoon virtaavaa Koskelan jokea, joessa olevaa saarta sekä viljantähkä viitteenä maan viljelykseen.

Muutaman vuoden suunnittelu ja toteutusvaiheen jälkeen sukuviiri oli saatu valmiiksi ja sen käyttöönotto järjestettiin tapahtuvaksi Koskelassa, jossa myöskin jaettiin ensimmäiset viirit. Päivän ohjelma kokonaisuudessaan oli osunut kohdalleen ja matkaan sonnustauduttiin kahdella linja-autolla, toinen lähtien Helsingistä ja toinen Lahdesta jo aamulla kuudelta. Vaalimaalle saavuttiin yhdeksältä ja siellä nautittiin aamupala sekä täytettiin tarvittavat rajanylityspaperit. Kun omilla autoilla päästiin perille saakka, kävi matka kitkattomasti ja niinpä perillä oltiinkin jo klo 11.45. Aluksi joukko hajaantui lähiympäristöön katsellen maisemia joita monet siellä asuneet, kuten mm. *Toini Peltonen* ja *Sylvi Tähti* selostivat:

Sukuviirin paljastustilaisuus

Kosken partaalla oleva puhdas kallio saatettiin pikaisesti juhla-asuun esiintymispöytineen ja tarjoiluvälineineen ja niinpä yleisötilaisuus päästiinkin aloittamaan kahdeltatoista. Avaus- ja viirin paljastuspuheen piti seuran puheenjohtaja *Hannu Koskelainen* mainiten puheessaan seuraavaa:

”1617 solmitun Ruotsin ja Venäjän keskeisen Stolbovan rauhan seurauksena alkoi nykyinen meidän Karjalamme muotoutua siihen rajallisuuteen jollaisena me tämän jouduimme jättämään vieraille. Tuolloin, 1600-luvun alkupuolella väestö muutti tänne pääasiassa lännestä, muualta Suomesta ja Ruotsista. Tämän väestöliikkeen aikana sai myöskin meidän suku alkumme siihen saakka, josta meillä on tietoa. Tiedämme, että 1600-luvun alkupuolella tuli tänne kosken partaalle asumaan Thomas Henriksson niminen mies. Hänen perillisansä olivat, Cristina, Hinrik ja Jakob.

Tämän kosken varrella he asuivat, kalastivat, kaskesivat, metsästivät ja lisääntyivät. Lisääntyivät niin, että kun oikein tarkalleen tutkii, niin olemme lisääntyneet 350 vuoden aikana kahdesta noin neljään tuhanteen ja niin myöskin Koskelaisten verta virtaa piasara lähes jokaisessa vahvialaisessa.

Täällä ovat esivanhempamme asuneet ja eläneet ja tätä seutua lukuisissa sodissa ase kädessä puolustaneet.

Rajan kirot, elämän kovuus mutta myöskin ilon löytäminen surustakin sekä usko parempaan yhdessä tämän ihanan luonnon kanssa ovat luoneet sen karja-

Kuvamme ansiomerkkien ja viirien jakotilaisuudesta, vasemmalta: Maija-Liisa Laakso, Hannu Koskelainen, Ilmi Koskelainen, Heikki Koskelainen ja Pauli Vainikka. Kuvasta puuttuu pronssisen ansiomerkin saanut Kalevi Ristola, jolla ei ollut tilaisuutta päästä mukaan.

laisuuden, jonkalaisia me nyt olemme.

Sotia ja rajakahakoita on käyty, mutta aina ennen vain vallanpitäjät ovat vaihtuneet väestön pysyessä kodeissaan. Viime sodat olivat kuitenkin poikkeus ja väestö kokonaisuudessaan joutui jättämään kotinsa ja muuttamaan muualle Suomeen turvaan. Se muutto oli raskas tapahtuma, mutta kun nyt katselee näitä maisemia, niin saatamme vain olla onnellisia siitä, ettemme joutuneet jäämään tänne miehittäjän käsiin. Tämäkin sukumme syntykylä on täysin tuhottu. Mitenkähän sen olisimme voineet estää ja olisimmekohan selviytyneet silloisten vallanpitäjien tuhovimmasta.

Mutta: Ei täällä kuitenkaan aivan kaikkea ole tuhottu. On sitä mihin tuho ei ole tavoittanut: Täällä ympärillämme ovat yhä samat luonnon kauneudet: vihreät metsät, pellot kumpareineen, linnut lauluineen ja

kaiken tämän yllä sininen taivas, sekä tietenkin tämä joki koskineen. Tämä koski kuohuu yhäkin sen saman sinisen taivaan alla kuin ennenkin. Tästä me voimme olla iloisia ja kiittää Luojaa siitä, että tämän vielä saamme nähdä.

Saamme tänään olla täällä juhlistamassa arvokkaan sukumme merkkitapahtumaa, oman sukuviirimme käyttöönottoa, mutta palaan kuitenkin vielä ensi juurillemme. Otan näytteeksi luettelon yhdestä sukuhaarasta osoittaakseni miten lähellä mennyttä aikaa me sitenkin olemme, ja miten sukumme on kasvanut:

Thomaksella oli siis kolme lasta. Tasa-arvoa oli meidän suvulla jo silloin, sillä asiakirjoista löytyy vain naisten iät; tytär Cristina syntyi 1685 ja lienee kuollut naimattomana koskapa miehestä ei puhuttu mitään. Hinrikin vaimo Maria syntyi 1657, Jakobin ensimmäi-

Yhdennessätoista polvessa Koskelaisia oleva Tuula Lindholm tummana virtaavan Koskelan kosken partaalla.

Toini Pellikka avusti Heikkiä ansiomerkkien ja viirien jaossa. Kuvassamme Toini ojentaa ruusun Ilmi Koskelaiselle.

nen vaimo Rakel 1691 ja toinen vaimo Karin 1692. Kun miesten iät olivat silloin salaisia, on nyt heidän ikänsä arvioitava vaimojen iän perusteella ja niin saamme Thomaksen syntymävuodeksi 1630 ja Hinrikin 1650. Cristina oli siis naimaton ja Jakob joka oli ammatiltaan ratsumies lienee muuttanut Ruotsiin kun sensijaan Hinrik on se lapsista, joista sukumme periytyy: Hinrikille syntyi Thomas, Thomakselle Elias, Eliaalle David, Davidille Heikki, Heikille Filip. Filipille Antti, Antille Mikko ja Mikolle Hannu ja se Hannu olen minä. Voin jatkaa vielä että Hannulle syntyi Tuula, Pirjo ja Risto. Tuulalle syntyi Esa, Pirjolle Janne ja Heli sekä Ristolle Liisa.

Tällainen sukutaulu on teillä kaikilla. Tehkää se myöskin luettavaan asuun. Se on tärkeä paperi ajan saatossa.

Sankarihaudan "muistokivelle" laskevat seuran kukkaset Hannu Koskelainen ja Maija-Liisa Laakso. Alueella on Vahviala-seuran toimesta pystytetty muistomerkki, joka on paljastettu 28.8.93.

1970-luvun loppupuolella syntyi ajatus sukulaisten yhteenkuuluvuuden tarpeellisuudesta. Ajatus on tullut Tuovi ja Ilmi Koskelaiselta ja niinpä sitten 1979 koonnuttiinkin perustamaan Koskelaisten sukuseuraa. Lähdimme hyvin varovaisesti liikkeelle, mutta toimintaa on kumminkin ilmaantunut aivan riittämiin. Joskin olemme kaivelleet historian tapahtumia niin samanaikaisesti elämme myöskin tätä päivää. Mm. seuraamme tarkoin keskustelua Karjalan palauttamisesta ja olemme ottaneet kantaa sekä tukeneet Karjalan Liittoa sen toiminnoissaan. Halumme on kunnioittaa menneitä, pitää juuremme terveinä ja siitä lähtevät versot elävinä.

Tästä näytteenä olemme olemassaolomme symboliksi saaneet aikaiseksi oman sukuviirimme, joka monien vaiheiden jälkeen on nyt valmiina käyttöön otet-

Vahvialan kirkonseudun tapahtumiin kuului myöskin kiertokävely Sipilän kylän keskusta. Kuvassa pitkäksi venähtäneen letkan kärkiryhmä.

tavaksi.

Olkoon tämä viirimme tunnuksena menneiden sukupolvien työn arvostukseen ja kunnioitukseen kuin myöskin meitä velvoittavana ponnistellaksemme sellaisiin toimintoihin, jotka jättävät puolestaan jälkeensä onnellisen maan asuttavaksi meidän lapsillemme.

Ylväs olet sinä sukumme viiri. Sinä, joka olet elinvoimaisen, arvokkaan sukumme symboli”, lausui puhja lopuksi.

Ansiomitalit ja viirit

Puheen jälkeen otettiin viiri pakkauksesta ja asetettiin puhujapöydälle koko kansan katseltavaksi. Viirin esiteli sen suunnittelija *Pentti Sipiläinen*.

Tämän jälkeen siirtyi juhlapöydän taakse varapuheenjohtaja *Heikki Koskelainen* joka totesi luovutus-sanoissaan viirin symbolisoivan erinomaisella tavalla sukuamme ja sen karjalaisia juuria. Ei voi olla parempaa paikkaa viirin julkistamiselle kuin suvun syntysijat Koskelan kosken partaalla, lausui puhuja.

Tekijänkappaleena luovutettiin viiri sen suunnittelijalle *Pentti Sipiläiselle*, joka muutenkin on kunnostautunut seuran toiminnassa mm. musiikkimiehenä ja tunnelman luojana yhteisissä tilaisuuksissa.

Seuraavat viirit ojennettiin *Hannu Koskelaiselle* ja *Ilmi Koskelaiselle*, joiden ansioita Heikki luonnehti lyhyesti todeten molempien kuuluvan seuran kantaviin voimiin: Hannu alusta alkaen puheenjohtajana ja lehden tekijänä, Ilmi taas tarkkana ja asiantuntevana taloudenhoitajana sekä muidenkin käytännön asiain hoitajana.

Karjalan Liiton hallitus oli 11.3.1993 myöntänyt liiton kultaisen ansiomerkin *Hannu Koskelaiselle*. Ansiomerkki oli jo luovutettu keväällä pidetyssä liittokokouksessa, joten tässä tilaisuudessa kiinnitettiin ansio-

merkit muiden merkinsaajien rintaan: hopeinen *Pauli Vainikalle* ja pronssinen *Maija-Liisa Laaksolle*. Varapuheenjohtaja esitti seuran puolesta onnitelut ansiomerkkien saajille ja toivoi lopuksi niin sukuviirin kuin ansiomerkkien saajien entisellä utteruudella ja innolla jatkavan toimintaansa seuran hyväksi.

Hannu Koskelainen esitti kiitokset viirien ja merkinsaajien puolesta. Tilaisuuden tämä osa päätettiin yhteisesti laulettuun ”Karjalan kunnailla”.

”Juhlakahvit”

ja makkarat seurasivat päivän ohjelmaa jotka oli varannut matkan järjestelystä huolehtinut *Aila Häggström*, ja hänelle lankeaakin suuri kiitos matkan kaikenpuolisesta onnistumisesta. Makkaranpaiston lomassa puhui *Toini Peltonen* kertoen Koskelan entisestä asujamistosta omakohtaisin muistokuvin. Tilaisuus kosken partaalla päätettiin ”Karjalaisten Lauluun”. Yhteislaulut säesti Pentti Sipiläinen.

Harrastunnelmainen käynti sankarihaudalla

Koskelasta siirryttiin Vahvialan hautausmaalle missä suoritettiin pieni muistotilaisuus sankarihaudalla. Alueella olevalle maakivelle laskivat seuran kukkaset puheenjohtaja *Hannu Koskelainen* ja sihteeri *Maija-Liisa Laakso*. Lukuisia kukkakimppuja laskettiin myöskin retkeläisten toimesta. Kukkasia, joita oli poimittu Ylijoen pellolta ja kosken partaalta. ”Muistokivellä” puhui *Pentti Sipiläinen*, mainiten puheessaan mm:

jatkuu sivulla 6

”Ja kaikki oli ihanasti rempallaan” kuten maatalousneuvoja Akseli Reivan kotitalon pihapiiri osoittaa. Etualalla Reivan rakentama asuinrakennus ja taustalla uusien asukkaiden kyhäämät talousrakennukset.

Vahvialan Sankarihauta-alue —RAUHAMAA— johon on haudattu 79 talvi- ja jatkosodan sankarivainajaa, josta yksi lotta, on lähes viisikymmentä vuotta ollut hoitamattomana luojan armoilla. Nyt alue on kuitenkin varmuudella paikallistettu.

Talvisodan aikana jouduin usein olemaan mukana ampumassa suojeluskunnan asettamassa ryhmässä kunnialaukaukset sankarihautauksessa. Sodan loppuvaiheissa sankarihautaukset jouduttiin usein suorittamaan hyvinkin vaikeissa olosuhteissa, sillä vihollisen ilmatoiminta oli jatkuva päivisin ja sankarihautaukset jouduttiinkin toimittamaan pimeään aikaan iltaisin.

Vahvialan pitäjä menetti molemmissa sodissa yhteensä 197 kaatunutta joita on siunattu eri puolille Suomen sankarihautoihin. Nämä sankarivainajat ovat uhranneet enemmän kuin kukaan meistä. Emme aina tule ajatelleeksi kuinka suuren uhrauksen nämä sotilaat ovat antaneet, että meillä tänäpäivänä on itsenäisyys ja vapaus, lausui puhuja.

Thomas=Tuomas

Sukuhistoriamme alun nimistössä vilahtelee lähes yksinomaan ruotsinkielinen nimistö. Tämän ei suinkaan tarvitse merkitä, että olisimme juuriltaan ruotsinkielisiä, vaan sitä, että tuohon aikaan, 1600-1700 luvuilla, kaikki asiakirjat kirjoitettiin ruotsiksi, niin myöskin papinkirjat ja nimet siten myöskin ruotsiksi.

Tutustuminen Sipilään ja kirkon raunioille

Pentti Sipiläisen opastuksella tehtiin kiertokävely Sipilän kylään. Siellä oli vielä jäljellä muutama entinen rakennuskin, mutta muistot olivat tosin jäljellä kaikki. Sankarihaudalta lähdettiin kulkemaan Nurmiin johtavan sillan kautta ohi Ermolan ja Ollaanmäen kylän keskustaan pappilan kohdalle ja siitä sitten Hautaanjoen suuntaan menevän silla kautta kirkonmäelle ja kirkon raunioille. Poltetun kirkon peruskiville moni kulkija istahti ja useimalle se olikin ensimmäinen tämän ”kirkon” kirkossa käynti.

Tämän jalkapatikkamatkan jälkeen istahdettiin jo väsyneinä autoihin ja suuntana oli Viipuri jossa aluksi tutustuttiin kauppatorin seutuun ja tehtiin joi-takin ostoksiakin sekä lopuksi nautittiin satamassa lai-valounas.

Kotimatalle lähdettiin ilta seitsemältä ja Venäjän tullin tavanomaisten tulliviivytysten jälkeen oltiinkin palattu nykySuomeen ilta kymmeneltä.

Oltiin saatu elää mieleenpainuva, tapahtumarikas päivä synnyinseudulla.